

Harku Valla Teataja

NELJAPÄEV, 14. AUGUST 2025

www.harku.ee

23. augustil kell 14–23 Tui pargis

Tabasalu päev

Õhtune peaesineja:
2 QUICK START

LIIKUMISPROGRAMM TABASALU
SPORDIKOMPLEKSIS KELL 11–15

PÄEVA JUHIB **MÄRTEN MÄNNISTE**

HARKU VALLA **LAULULAPSED**

SEGARÜHM „**PÖÖRELINE**“

PRINTSESS ELSA
JA **SPIDERMAN**

JÜRGEN ROOSTE

INDREK TAALMAA

TABASALU MUUSIKA- JA
KUNSTIKOOLI BIGBÄND

TABASALU KAMMERKOOR

SÄM

HARKU VALLA ELANIKELE TASUTA!

www.tabasalupäev.ee

Valla haridustöötajate inspiratsioonipäev tuleb taas

Harku valla haridustöötajate inspiratsioonipäev toimub 27. augustil kell 9.30–15.45 Muraste koolis.

See päev on pühendatud haridustöötajate inspireerimisele. Fookuses on koostöö, kogemuste vahetamine ja töörõõm, et uut õppeaastat värskete mõtete ning energiaga alustada.

Kavas on inspireerivad ettekandeid ja töötoad, kus jagatakse erinevaid kogemusi, mida rakendada ka oma tööellu. See on suurepärane võimalus kohtuda kolleegidega valla haridusasutustest, et jagada ideid ja luua uusi koostöösuhteid.

Üritust modereerib abivallavanem Jüri Käosaar. Inspiratsioonipäev on suunatud kõikide Harku valla haridustöötajatele – koolide ja lasteadeade õpetajatele, tugispetsialistidele, juhtidele jt. Osalemiseks registreeru veebis: <https://bit.ly/inspiratsioonipaev2025>. Päeva korraldatakse valla ning koolide ja lasteadeade koostöös. / **HVT**

Harku vald omandas esimese omavalitsusena Eestis kvaliteedi-juhtimissüsteemi sertifikaadi

Rahvusvaheline sertifitseerimisasutus BM Certification väljastas Harku vallavalitsusele ISO 9001:2015 kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaadi. Sertifikaat kinnitab, et Harku vald rakendab rahvusvaheliselt tunnustatud juhtimissüsteemi, mille eesmärk on avalike teenuste kvaliteedi järjepidev parendamine ning elanike rahulolu suurendamine.

„ISO standardi kasutuselevõtt ei ole meie jaoks pelgalt vormitüüpe, see on olnud teadlik väärtusotsus. Avalikus sektoris ootame ettevõtjalt sageli rahvusvaheliste standardite olemasolu, ise neid samas alati rakendamata. Harku vald soovib siin olla eeskujuks, näidates, et väärtustame erasektorit ning soovime olla oma partneritele võrdväärne, usaldusväärne ja professionaalne koostööosaline,“ selgitas vallavanem Erik Sandla.

Protsesside ja teenuste parendamisega on Harku vallavalitsuses tegeletud juba varasemalt, kuid selgem ja sihipärasem kvaliteedijuhtimissüsteemi arendamise töö algas 2024. aastal, kui ametisse asus kvaliteedijuht Piret Klooren. „Oleme loonud juhtimisstrateegia, mis ühendab juhtimise, arendustegevused ja teenuste osutamise ühtseks tervikuks. See käsiraamat ei ole pelgalt dokument, see on meie töö ja otsuste alus,“ sõnas Piret Klooren.

Vallavanema sõnul on hästi toimiv kvaliteedijuhtimissüsteem organisatsiooni selgroog. Sandla rõhutas, et loodud raamistik ei ole mõeldud üksnes juhtidele või kvaliteedijuhtidele, vaid kogu organisatsioonile: „See annab meie teenistujatele selguse ja suuna, luues kindlustunde, et iga poliitiline muutus ei muuda asutuse toimimise aluseid ega loogikat,“ lisas Sandla.

Enne rahvusvahelist sertifitseerimist viidi läbi sisemine hindamine, mille tegi Kavesto OÜ audiitor Kaari Vesiko. Siseauditi eesmärk oli hinnata süsteemi tegelikku toimimist ja vastavust ISO 9001:2015 standardi nõuetele. Audit andis kinnituse, et Harku vallavalitsuse tegevused on selgelt määratletud, tõendatavad ja suunatud pidevale täiustamisele. Seejärel tegi välisauditi BM Certificationi audiitor Veronika Kaidis. Auditi käigus hinnati kogu süsteemi rakendamist organisatsioonis ja selle vastavust rahvusvahelistele standarditele. Mõlema auditi positiivne tulemus andis aluse ametliku sertifikaadi omistamiseks. / **HVT**

HARKU VALLAVALITSUS

Teenuste 2, Tabasalu (infosekretär, sotsiaal- ja tervishoiuosakond)

Tilgu tee 53, Meriküla (kõik teised osakonnad)

Vallavalitsuse teenistuja vastuvõtule registreerimiseks palume pöörduda telefoni või e-posti teel selle teenistuja poole, kelle vastuvõtule soovitate. Vastuvõtule on võimalik tulla nii Teenuste 2 majja kui ka Merikülla, andes oma eelistusest vastuvõtule registreerimisel eelnevalt teada.

Teenuste 2 on avatud: E, N 8-18, T, K 8-16, R 8-14.30 (kl 12.30–13 suletud)

Toetuste taotlemisest

Taotluste esitamise tähtajad ja tingimused on toetuse liigiti erinevad, seega tasub need aegsasti üle vaadata.

ESMAKORDSELT KOOLI MINEVA LAPSE TOETUS

Esmakordselt kooli mineva lapse toetust antakse taotluse alusel ühele lapse vanematest (taotleja), kui laps ja taotleja on valla elanikud olnud lapse kooliminemise aastale eelneva aasta 31. detsembri seisuga ja on seda ka taotluse esitamisel.

Toetuse maksmine ei sõltu vanemate sissetulekutest ja töötasu tõendavaid dokumente juurde esitama ei pea. Esmakordselt kooli mineva lapse toetus on 175 eurot. Toetust saab taotleda 1. augustist 30. novembrini. Kui esimesse klassi läheb perest kaks või enam last, makstakse toetust iga lapse kohta.

KOOLITOETUS

Koolitoetus on pere tulust sõltuv toetus ja seda makstakse peredele, kui ühe kuu tulu pereliikme kohta jääb alla 600 euro (neto).

Koolitoetust antakse koolitarvete ja kooliriiete ostmiseks, kui üldhariduskoolis või kutseõppeasutuse tasemeõppes õpib vähemalt üks laps.

Toetuse saamiseks esitada taotlus ja pereliikmete viimase kolme kuu olemasolevate pangakontode väljavõtted laekunud tulude kohta alg- ja lõppsaldo summadega.

Isiku või pere sissetulek ühes kuus leitakse taotluse esitamisele eelnenu kolmel kuul pangakontole laekunud sissetulekute põhjal. Isiku või pere ühe kuu sissetuleku leidmisel ei võeta arvesse sotsiaalhooldekande seaduse § 133 lõikes 2 loetletud sissetulekuid.

Toetuse suurus on 160 eurot, kui peres on kaks või enam koolis käivat last. Kui koolis käib üks laps, on toetuse suurus 100 eurot.

Taotlust saab esitada 15. augustist 30. novembrini.

EESTKOSTEL VÕI PERES HOOLDAMISEL OLEVA LAPSE KOOLITOETUS

Toetust makstakse vanemliku hoolitsuseta alaealise lapse eestkostjale või lapse peres hooldajale või lapse kasuvanemale tingimusel, et laps on Harku valla elanik.

Toetust antakse, kui laps õpib põhikoolis või gümnaasiumis või põhikooli baasil kutseõppeasutuses. Toetust antakse kuni lapse 20-aastaseks saamiseni.

Toetus makstakse välja iga kuu alates 1. septembrist 30. juunini. Toetuse suurus on 100 eurot kuus. Taotluse võib esitada lapse eestkostja, kasuvanem või hooldaja.

TOIDUTOETUS

Toidutoetus on pere tulust sõltuv toetus ja seda makstakse peredele, kui ühe kuu tulu pereliikme kohta jääb alla 600 euro (neto).

Toidutoetust antakse vähekindlustatud isikule või perele:

- põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses õppiva lapse

Foto: Pixabay

toiduraha maksumuse hüvitamiseks perioodil 1. september kuni 31. mai (toetuse suurus on 25 eurot kuus);

- koolieelses lasteasutuses või lapsehoius käiva lapse toiduraha maksumuse hüvitamiseks perioodil 1. september kuni 30. juuni (toetuse suurus on 43 eurot kuus).

Toetuse saamiseks tuleb esitada taotlus ja pereliikmete kolme viimase kuu olemasolevate pangakontode väljavõtted laekunud tulude kohta alg- ja lõppsaldo summadega.

NÄGEMISE PARANDAMISE TOETUS

Toetus on mõeldud lastele vanuses kuni 16 aastat ja nägemisteravust korrigeerivate vahendite osaliseks hüvitamiseks. Toetuse suurus on kuni 50% prilliklaaside või läätsede maksumusest, kuid mitte üle 100 euro. Toetuse (kui sissetulek pereliikme kohta jääb alla 600 euro) saamiseks tuleb esitada avaldus ja pereliikmete viimase kolme kuu tulu tõendavad dokumendid või pangakontode väljavõtted.

KOOLIEELSE LASTEASUTUSE VANEMA OSA TASUMISEST VABASTUS

Vähekindlustatud, eestkosteperedel ja toimetulekutoetuse saajatel on võimalik taotleda koolieelse lasteasutuse vanema osamaksu vabastust. Nii lapse kui ka vanema rahvastikuregistrijärgne elukoht peab olema Harku vald. Kolme- ja enamalapselisel perel ei ole taotlust esitada vaja.

Harku vallavolikogu määrusega, mis reguleerib Harku valla koolieelses lasteasutustes vanemate poolt kaetava osa suurust, vanema osa tasumise korra ja vanema osa tasumisest vabastamise tingimustega on võimalik tutvuda Riigi Teatajas.

Vanema osa tasumisest on täielikult vabastatud pere, kus mõlema vanema või üksikvanema ja lapse elukoht rahvastikuregistri andmetel asub Harku vallas ning kes vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- kui ta on toimetulekutoetuse saaja;
- kelle eestkostel või hooldamisel on laps;

- kelle ühe kuu sissetulek pereliikme kohta kuue viimase kuu jooksul jääb alla Harku vallavolikogu kehtestatud toimetuleku piirmäära.

Toimetuleku piirmäära suuruseks on kehtestatud 600 eurot (neto) pereliikme kohta.

Vanema osa tasumisest võidakse osaliselt või täielikult vabastada muudel põhjendatud juhtudel lasteasutuse juhi ettepanekul.

Vabastust antakse esitatud taotluse või ettepaneku alusel perioodiliselt, s.t 1. augustist 31. detsembrini ja/või 1. jaanuarist 30. juunini või kuni vabastamise põhjuste äralangemiseni.

Harku vallavolikogu määrusega, mis reguleerib Harku valla koolieelses lasteasutustes vanemate poolt kaetava osa suurust, vanema osa tasumise korra ja vanema osa tasumisest vabastamise tingimustega on võimalik tutvuda Riigi Teatajas.

HUVIKOOLI VANEMA OSAMAKSU VABASTUS

Vähekindlustatud, eestkostepered ja toimetulekutoetuse saajad, kelle peres käib huvikoolis kolm või enam last, saavad alates kolmandast lapsest taotleda täielikku vabastust vanema osa tasumisest. Nii vanemate kui ka lapse elukoht rahvastikuregistri järgi peab olema Harku vald.

Taotluste vormid on kodulehel <https://www.harku.ee/et/sto/taotlemine> ja vallamaja infolauas. Kodulehel on võimalik tutvuda määruste ja kordadega.

Taotlused ja pere sissetulekust sõltuvate taotluste puhul sissetulekuid tõendavad dokumendid võib saata valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonna töötajatele digitaalselt allkirjastatuna e-posti teel või tuua vallamaja infolauda.

Pere tulust mittesõltuvate toetuste taotlusi on võimalik saata elektroonselt SPOKU keskkonna kaudu (<https://eteenused.harku.ee/>).

Küsimuste korral helistada või saata küsimus e-postiga kadi.netse@harku.ee, tel 5884 7260; tiia.spitson@harku.ee, tel 5332 7907.

Tiia Spitsõn, sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Harku Valla Teataja

VÄLJAANDJA Harku Vallavalitsus, Teenuste 2, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, www.harku.ee
TOIMETUS JA REKLAAM Toimetaja Merike Pinn, tel 505 4894, e-post: vallaleht@harku.ee; merike.pinn@harku.ee
TRÜKK Kroonpress **LEVI** Targetmaster OÜ.
Ajalehe trükiarv on 8140

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Harku Valla Teataja kanne on kahe tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastöid lühendada ja redigeerida. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal. Kaastööd ja reklaamid palume saata nädal enne ilmumist.

Harku vallamaja sai nurgakivi

5. augustil panid uuele Harku vallamajale nurgakivi Harku vallavanem Erik Sandla ja Tesron Ehitus OÜ juhatuse liige Kaarel Runtal. Uus vallamaja valmib 2026. aasta suvel.

Kevadel sõlmitud lepingu kohaselt rajatakse 2026. aasta suveks Tabasallu lammutatud vallamaja asemele tänapäevastele nõuetele vastav, ligikaudu 1748 ruutmeetri suuruse netopinnaga liginull-energiahoone koos sellega seotud keskväljaku esimese etapi rajatiste ja inventariga.

Vallavanem Erik Sandla tõdemusel on kerikival hoonel märksa laiem ja märgilisem tähendus kui ühel tavalisel majal. „Vallamaja on koht, kus kohtuvad inimesed ja otsused. Siin lahendatakse muresid, toetatakse uusi ideid ja viiakse ellu arenguid, mis mõjutavad meid kõiki. On sümbolne, et täna, mil me seda nurgakivi paneme, rajame me koos mitte ainult uut hoonet, vaid ka uut etappi meie valla loos. Märkimisväärne on see, et uus vallamaja valmib Harku valla 35. aastapäevaks,“ sõnas Sandla.

Uus vallamaja on projekteeritud multifunktsionaalse hoonena, mis pakub ruumivõimalust ka ürituste ja kogukonnasündmuste korraldamiseks – esimesel korrusel asuvad fuajee ja saal on omavahel suure

lükandusega ühendatavad, mis võimaldab luua ligi 300-ruutmeetrise tegevusruumi.

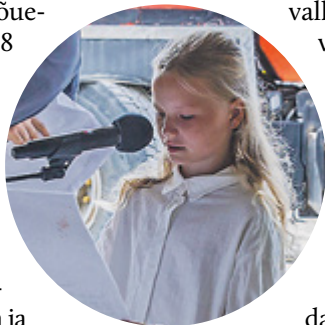
Nurgakivi kapslisse pandi lisaks traditsioonilistele esemetele – väljavõtte projektist, ajalehed Harku Valla Teataja ja Postimees ning raha – kirjandivõistluse „Kiri Harku valla tulevikuinimesele“ võidutöö, mille autor on Väana-Jõesuu kooli 3. klassi õpilane Hanna Seppi (pildil). Mõnusat meeleolu lõi segarahvatantsurühm Tammed ja Toomed Astrid Väizene juhendamisel.

Uue hoone kattekonstruktsioonideks on ehitaja kasutanud liimpuitu kogumahus umbes 730 kuupmeetrit, teraskonstruktsiooni ligi 5 tonni ja betoontooteid kokku umbes 180 kuupmeetrit. Need materjalid tagavad, et maja saab vastupidav ja energiasäästlik.

Vallamaja rajatakse arhitektuurikonkursi võidutöö „Kandik“ põhjal, mille autorid on arhitektuuribüroo Kuu OÜ arhitektid.

Ehitustööde maksumus on 4,65 miljonit eurot, millele lisandub käibemaks. Ehitamist kaastahastatakse riigi liginullenergiahoone ehitamise toetusest 1,7 miljoni euroga. /

Madis Idnurm

Vallavanem Erik Sandla ja Tesron Ehitus OÜ juhatuse esimees Kaarel Runtal.

Ehitusjärgus vallamaja. Fotod: Arno Mikkor

IRONMAN toob muudatusi liikluskorralduses ja ühistranspordis

23. ja 24. augustil toimuv rahvusvaheline triatlonivõistlus Ironman Tallinn toob kaasa ajutisi liikluspäringuid ja liikluskorralduse muudatusi. Muudetakse ühistranspordi sõidugraafikuid.

Laupäeval, 23. augustil on liiklus suletud järgmiselt:

Pelguranna tänav Kari tänava ja Kolde puiestee vahelisel lõigul kl 6–10.

Paldiski mnt linnast väljuv suund Soodi ja Tuuleveski tänava vahelisel lõigul kl 6–10. Paldiski mnt mõlemal suunal Tuuleveski tänava ja Kumna tee vahelisel lõigul kl 6–17.30.

Tee (Kiia – Väana-Viti) Paldiski mnt ja Joa tee vahelisel lõigul kl 6–17.30. Tee (Kiia – Väana-Viti) Joa ja Sõrve tee vahelisel lõigul kl 6–17.30.

Sõrve tee (Kiia – Väana-Viti) ja Tuule tee vahelisel lõigul kl 6–17.30

Joa tee (Kiia – Väana-Viti) ja Kumna tee vahelisel lõigul kl 6–17.30. Kumna tee terves ulatuses kl 6–17.30.

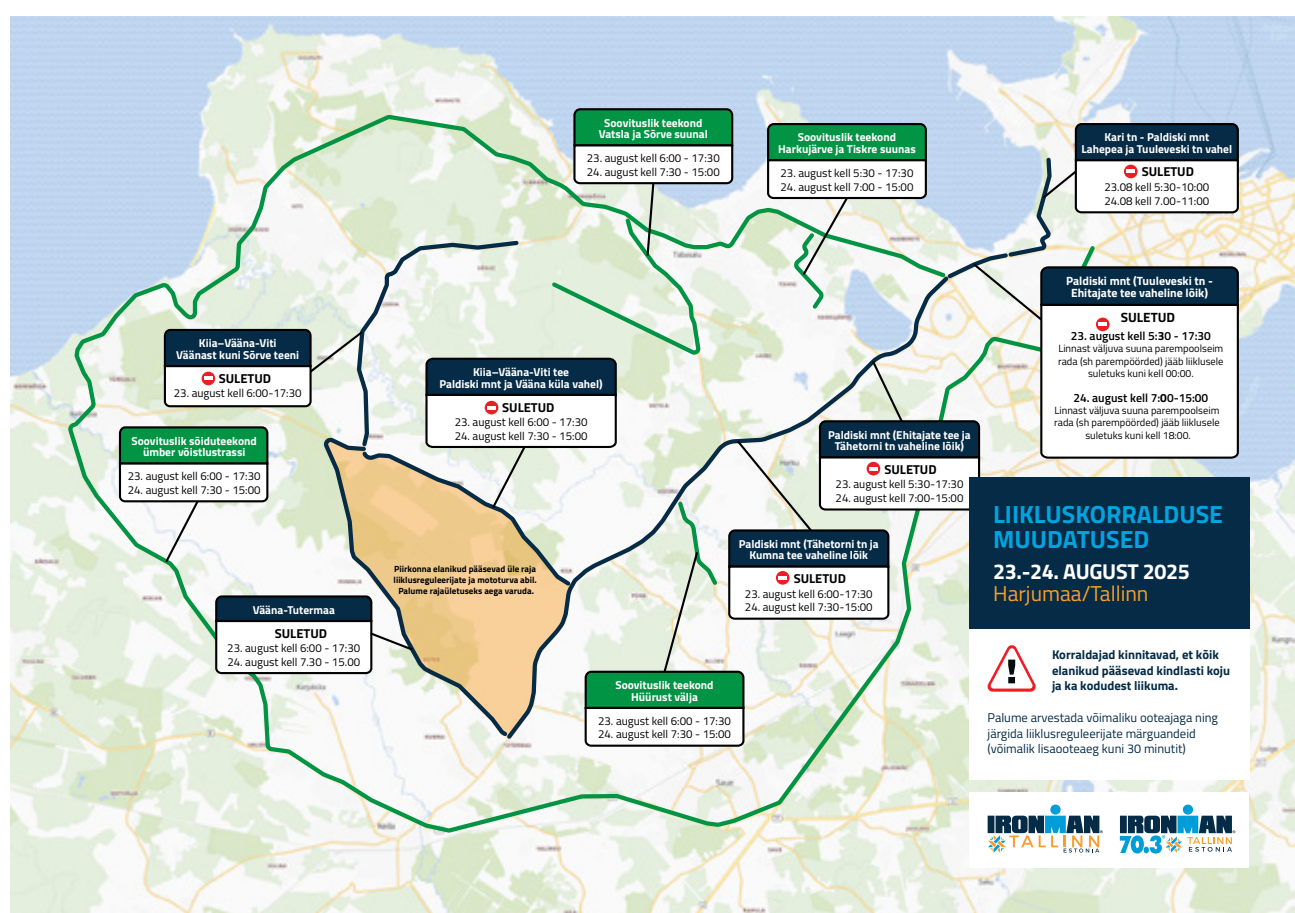
Pühapäeval, 24. augustil on liiklus suletud järgmiselt:

Pelguranna tänav Kari tänava ja Kolde pst vahelisel lõigul kl 7.30–11.

Paldiski mnt linnast väljuv suund Soodi ja Tuuleveski tänava vahelisel lõigul kl 7.30–11. Paldiski mnt mõlemal suunal Tuuleveski tänava ja Kumna tee vahelisel lõigul kl 7.30–15.

Tee (Kiia – Väana-Viti) Paldiski mnt ja Joa tee vahelisel lõigul kl 7.30–15. Joa tee (Kiia – Väana-Viti) ja Kumna tee vahelisel lõigul kl 7.30–15. Kumna tee terves ulatuses kl 7.30–15.

Teede ja tänavate sulgemise kohta saab ülevaate Google Mapsi kaardilt, samuti on seal toodud valik

ümbersõiduvõimalusi: bit.ly/ironmantallinnliiklus25.

ÜHISTRANSPOORT

Ühistransport on võistlustrassilt ümber suunatud. Täpsema info ühistranspordi muudatuste kohta leiab <https://iil.ee/soiduplaanid/ironman>.

Kui elanikel on vaja sõita Sõrve teel ajavahemikul, mil tee on ürituse

tõttu suletud, on võimalik tellida võistluse korraldajatel tasuta transport tel 5377 3323. Telefonile vastatakse 18.–22. augustil kell 9–17, 23. augustil kell 6–17 ja 24. augustil kell 7.30–17.

Korraldajad kinnitavad, et kõik elanikud pääsevad koju ja ka kodudest liikuma. Siiski palutakse arvestada võimaliku ooteajaga ja järgida

liiklusreguleerijate märguandeid (võimalik ooteaeg kuni 30 minutit).

Kuna laupäeval, 23. augustil toimub ka Tabasalu päev, siis palume kõigil üritusele tulijatel arvestada liikluspäringute ja ühistranspordi muudatustega ning varuda tulekuks piisavalt aega.

Küsimused on oodatud e-posti teel: liiklus@tristore.ee.

Miniprojektide taotlusvoor tulekul

MTÜ Nelja Valla Kogu avab Euroopa Sotsiaalfond+ toetusmeetme „Sotsiaalse kaitse suurendamine“ miniprojektide taotlusvooru.

Meetme tegevused peavad toetama ESF+ eesmärke:

- Pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine
- Inimväärikuse tagamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine

Miniprojektide tegevuste sihtgruppadeks on Nelja Valla Kogu tegevuspiirkonnas alaliselt elavad:

- Vanemaalised inimesed vanuses 55+ aastat
- Erivajadusega inimesed vanuses 16+ aastat

Taotlusvooru maht 60 290 eurot. Toetuse minimaalne summa on 1000 eurot ja maksimaalne summa 6029 eurot.

Taotlusvoor on avatud 8.–22. septembrini 2025. Taotluskirjelduste esitamine toimub SPOKU keskkonnas.

Meetme kirjeldus ja taotlemistingimused on leitavad www.4kogu.ee.

Infopäev toimub veebi teel 27.08 kell 16. Registreeru: anneli@4kogu.ee.

Info: Anneli Kikkas, tel 5380 7345, e-post anneli@4kogu.ee

VÄÄNA RAAMATUKOGU ON AJUTISELT SULETUD

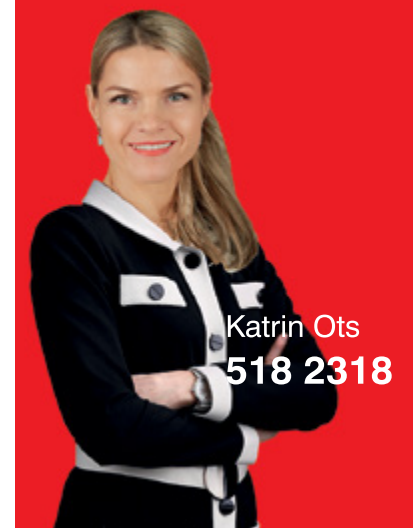
Vääna raamatukogu on seoses renoveerimisega kuni 24. augustini suletud.

Ootame põnevusega uuenenud Vääna raamatukogu avamist!

Partner 20 AASTAT

Müte kinnisvara? Mina aitan.

1PARTNER.EE

Katrin Ots

518 2318

Ekskursioon viib valla pensionärid Kirde-Eestisse

29. augustil toimub Harku valla pensionäridele ühepäevane ekskursioon, mille käigus tutvutakse Kirde-Eesti ainulaadsete paikade ja põnevate lugudega.

Buss väljub ehitusjärgus oleva Harku vallamaja (Kallaste 12) esimest parklast 29. augusti hommikul kell 8. Palume kohal olla veidi varem.

Esimene peatus on Toilas. Jalutame kaunis Pühajõe ürgorus asuvas Oru pargis ning naudime seal avanevaid lummavaid vaateid maastikule ja merele. Seejärel ootab ees virtuaalne ajarännak 1938. aasta Toila-Oru lossi – paneme pähe virtuaalreaalsusprillid (VR-prillid) ja saame osa elamusest, mis äratav mineviku ellu, justkui oleksime seal ise kohal. Tegemist on elamusega, mis on pärinud Ida-Virumaa parima uue seikluse tiitli.

Järgmisena külastame salapärase ajaloo Sillamäed – linna, mis oli veel mõni aeg tagasi kaartidelt puudu ja kuhu pääses vaid

erilubadega. Tänapäeval on Sillamäe külalislahke ja omanäoline. Selle eripäradega tutvume giidi vahendusel.

Pärast lõunasööki Narvas teeme jalutuskäigu mööda linna promenaadi bastionitest kuni Aleksandri kirikuni. Päeva krooniks on ekskursioon Kreenholmi saarele, kus saame osa tekstiilitööstuse hiilgagadest ning imetleme unikaalset industriaalarhitektuuri. Enne kojuõitu heidame pilgu ka Narva „Veneetsiale”.

Ekskursioonil osalemiseks palume end registreerida ajavahemikus 14.–25. august, helistades telefonil 8282 2171. Registreerimine algab 14. augustil, kuna eakate päevakeskus on seni suletud seoses puhkusega.

Omaosaluse 40 eurot saab tasuda Ülle Metspalule eakate päevakeskuses (Tabasalu, Teenuste 2).

Palume kaasa võtta ravimid, mida igapäevaselt tarvitate, mugavad jalanõud ning vihmase ilma korral vihmakeep ja vihmavari.

Tiia Spitsõn,
sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Avatud külade festival jätkub lemmikloomapäeva ja kodukohvikutega

15. augustil täitub Tabasalu keskuse õueala taas rõõmsate sabade, uudishimulike ninade ja toredate kohtumistega – toimub juba kolmandat aastat lemmikloomapäev.

Päev on pühendatud nii lemmikloomapidamise kultuuri edendamisele kui ka kodutute loomade toetamisele. Kohal on mitu heategevuslikku organisatsiooni ja varjupaika oma müügilaudadega ning kuni 15. augustini kogume annetusi Karvanina, Minu koer ja Rannamõisa Petcity kauplustes ning Koerteekeskuse e-poes. Sel aastal lähevad annetused MTÜ Loomapäästegrupp tegevuse toetuseks.

Kavas on mitmekesine valik ettekandeid ja tegevusi. Kohal on Vetmoobil, kus saab oma lemmiku soovi korral vaksineerida või kiibistada. Lisaks ootavad külastajaid lemmikloomatarvete ja -toodete müüjad ja töötodad.

16. AUGUSTIL ALASNIIDU-TISKRE-HARKUJÄRVE KÜLAPÄEV

Meie toidukaupluse rohealal (Tiskre tee 2a, Harkujärve) ja ümbruses

11 – päeva avamine Harkujärve põhikooli juures. Jõulinnaku ametlik avamine, Ott Kiivikase juhendatud näidistreening kõigile huvilistele.
12–16 – kogukonnalaat Meie poe rohealal

13–15 – töötoad 55+ vanuserühmale “Terve ja tegus kogukond”. Tegevus on toetatud Euroopa Sotsiaalfondi ESF+ meetmest “Sotsiaalse kaitse suurendamine”.

14–16 – orienteerumismäng lastele
17 – kettagolfivõistlus Kantide Karikas Muraste kettagolfipargis
18 – suur raamatuaasta mälumäng Jose Pitsa hoovis

15. AUGUSTIL

Noorteka kohvik – Tabasalu noortekeskus, Kooli 11, Tabasalu. Kl 12–17
Püssid Burksid – Välja tee 19/2, Tiskre. Kl 16–21
Papli kodukohvik – Sarapuu 86, Tabasalu. Kl 12–19
Jõhvika kohvik – Jõhvika 27-1, Tabasalu. Kl 11–20 (avatud ka 16. augustil)

16. AUGUSTIL

Iluaia kohvik – Nõmme tee 51,

Tabasalu. Kl 12–19 või kuni toitu jätkub
Jose Pitsa – Välja tee 1, Tiskre. Kl 12–20
Marta juures – Sinilille tee 15/2, Tiskre. Kl 15–19
Orava tänava kodukohvik – Orava 15, Tabasalu. Kl 11–16

17. AUGUSTIL

Jose Pitsa meistrikläss – Välja tee 1, Tiskre. Kl 12–20, vajalik eelregistreerimine.

29. AUGUSTIL KELL 15–20.30

HARKU ALEVIKU PÄEV – FESTIVALI VIIMANE SUUR PIDU

Harku aleviku päev tähistab Avatud külade festivali viimase nädalavahetuse haripunkti. Ootame kõiki pere ja sõpradega nautima kohalikku melu – ees ootavad maitset, muusika, mängud ja mõnus olemine.

15–16 – kirjanduslik matk “Tasuja legendid Harkus”. Alguspunkt Harku raamatukogu, Instituudi tee 5. Giid Tiia Kask. Osalemine tasuta
15–19 – Käpapatrulli batuut
15–20 – kodukohvikud, *foodtruck*’id ja jäätiseauto

16–17 – laste spordivõistlused. Liikumist ja auhindu noortele sportlastele.
17–18 – töötoad igas vanuses huvilistele

18–19 – maitsetaimede viktoriin
19–20.30 – päikeseloojangu kontsert. Laval Tabasalu muusika- ja kunsti-kooli suvelaagri solistid ja ansamblid. Soojendusesineja on Harku valla oma räppar Morten Hinnno. Õhtu kulminatsioon ansambel Singlecrew (solist Madli Ainsalu, TMuK õpetaja).

30. AUGUSTIL

KELL 12–17.30 HARKUJÄRVE KOGUKONNAPÄEV

Harkujärve kirikus ja haljasalal

Päev algab kell 12 keskpäevalpuse ja orelipooltunniga kirikus. Seejärel avatakse haljasalal omatoodete turg ja sportlikud mängud. Müüakse värsket mett ja kodukanade mune.

Pärastlõunal pakutakse piiblist tuntud tervislikku toitu, teetuba jääb avatuks päeva lõpuni. Kõik huvilised on oodatud maitsema läätseleent ja karaskit.

Kogu päeva jooksul saab vaadata maalinäitust, kuulata muusikat ja laenata raamatuid.

Päeva lõpetab õhtupalvus kell 17.30.

AVATUD KÜLADE FESTIVALI VIIMANE NÄDALAVAHEPÄEV KUTSUB OSALEMA

29. ja 30. augustil on Avatud külade festivali viies ja ühtlasi viimane nädalavahepääev, mille kulminatsioon on muinastudele öö.

Kutsume kõiki vallakodanikke ja külalisi oma kodukohvikuid, puhvetit või aiakauba müügikohta avama, et jagada seda, mis on teie sahvris, aias või südames talle. Olgu selleks kodune pirukas, hoidised, värsked ürdid, käsitöö, hea raamat või lihtsalt võimalus pakkuda tass kohvi ja vestlus naabriga.

Selle aasta festivali teema on “Harku valla maitset” – igas kodukohvikus on oma lugu, retsept või unistus, mis väärib jagamist. Avada võib kodukohvikuid, aia- ja käsitöö müügipunkte, kirbukaid ning väikseid elamustubasid kõikjal vallas – Türisalust Tabasaluni ja Kumnast Harkujärveni.

Lisaregistreerimine avatud kuni 25. augustini <https://bit.ly/kodukohvikud2025>.

Aitäh kõigile, kes panustasid oma aja, kodu ja oskused, et Avatud külade festival oleks kogukonnale ja külalistele elamusrohke.

Vaata kogu festivali kava
www.visitharku.com

Kristiina Adamson,
Avatud külade festivali projektijuht

Muraste koolis on iga õpilase individuaalne areng ja koolirõõm pühendunud õpetajatele südameasjaks.

Muraste Kool otsib oma meeskonda selleks õppeaastaks

KLASSIÕPETAJAT

(TÄISKOORMUS)

Ootame Sinult eelkõige tahet ja oskusi toetada iga õpilase arengut. **Soovime**, et Sul oleks oskus märgata ja hoolida, lahendustele orienteeritud mõtteviis, väga hea sutlemis- ja koostööoskus ning kiire kohanemisvõime ja valmisolek õppida.

Meie juures saad teha huvitavat ja tähenduslikku tööd ning rääkida kaasa ühe vahva kogukonnakooli arengus. **Meil on** särasilmseid ja pühendunud õpetajaid, toetav koolikogukond ning arengut ja koostööd väärtustav juhtkond.

Küsimused on oodatud tel 5389 1195 (koolijuht Dagmar Aus)

Kandideerimiseks palume esitada motivatsioonikiri ja CV e-postile dagmar.aus@murastekool.edu.ee

Kandideerimiseks on vajalik vastavus õpetaja kvalifikatsiooninõuetele või valmisolek õppida ning taotleda õpetaja kutset.

ÖÖ-AUTOKINO

Autode parkimine algab kell 21.00

ÕIGLUSE RATSANIKUD

SÜSIMUST KOMÖÖDIA

PILET/ 10.00 eur/ inimene

KOMÖÖDIA

15. august

kell 21.30

Paeplats - Ristivälja tee

LAAGRI KÜTTELADU

INFO JA TELLIMINE +372 504 0304 VÕI

[INFO@KYTAME.COM](mailto:info@kytame.com)

PUITBRIKETT JA PELLET

[WWW.KYTAME.COM](http://www.kytame.com)

PELLET 6/8MM

975KG/ALUS
250€/ALUS

KASE VÕI OKASPUU PUITBRIKETT

960KG/ALUS
200€/ALUS

TERMOHAAB (KAUAPÕLEV)

1040KG/ALUS
210€/ALUS

Ehituskaup24

Töökoht Sinu lähedal!

Ranna tee 6, Tabasalu

TULE TÖÖLE!

Tabasalu Ehituskaup24

(Ranna tee 6) otsib meeskonda kaupluse klienditeenindajat ja laotöötajat

Info: karmen@soosing.ee või 5333 8870

Hingele Pai – kodukohvik kui minifestival kõigile meeltele

Kodukohvik sündis kirjanik Merit Raju ja tema abikaasa Tauri Vahesaare soovist pakkuda midagi enam kui lihtsalt kohvi ja kooki – siin kohtuvad kvaliteetne tooraine, eksootilised maitseid, põnev programm ja soe vastuvõtt.

Merit Raju, kuidas sündis otsus avada kodukohvik?

See otsus tuli hästi loomulikult, sest minus on ettevõtja tegusust, õpime abikaasaga Olustvere maamajandus- ja teeninduskoolis täiendõppena kokaks ning armastame häid maitseid ja kvaliteetset tervislikku toitu. Samuti on mul pikaajaline festivalide korraldamise kogemus ja abikaasaga mõlemad eelistame korraldada üritusi, mis on kõigile meeltele. Seega sai meie Hingele Pai kodukohvikust nagu minifestival suvilaõuel ja samamoodi on see 29. ja 30. augustil.

Olete kirjutanud raamatu “Hingele Pai”, nüüd on teie kodukohvik sama nimega. Kas sellel nimel on teile eriline tähendus?

Hingele pai on ilmselt mu olemuse kokkuvõte. See on see eriti magus rahulolutunne kõige lihtsamatest asjadest, aga mida kõik igatsevad. Või rõõm ehedast elust, nagu mulle meeldib öelda.

Kas olete varasematel aastatel kodukohvikute päeval osalenud?

See oli esimene kord.

Mis teeb teie kohviku eriliseks võrreldes teistega?

Peamine erilisus on põnev programm ja hoolikas tooraine valik. Aga ka see, et valmistame eksootilisi roogi.

Erinevate maitsete kogemine on kõige lihtsam ja turvalisem viis enda elu vaheldusega rikastada ja mugavalt mööda maailma rännata. Seepärast pakusime Tai, India ja Aafrika toite.

Olen olnud pikalt taimetoitlane, praegu enam mitte. Aga endiselt arvestame, et põhimenuüs on piisavalt taimset, aga ka liha. Põhimenuüs pakume üldiselt tervislikku: gluteeni-, laktoosi- ja suhkruvaba toitu, välja arvatud ilmselge – laste lemmikud nagu pitsa, mida saab ise komplekteerida, ja kaneelisiad, mis õnnestuvad eriti maitsevalt just või ja suhkruga ning mahekaneeliga. Meile on eriti oluline ka rasvade kvaliteet: kasutame ainult puhast võid ja

Kodukohviku tegemine on puhas rõõm. Foto: Maria Roosaare

Hetk õhuakrobaatikasõult.

Foto: Silver Raidla

väärisoliiviõli ning osa toorainest on mahe kvaliteediga. Seda juba ainuüksi praktilistel põhjustel – kuna me ise sedasi sööme, siis juhuks, kui kohvikutepäeva toorainet või toitu alles jääb, saame need rõõmuga ise ära süüa. Alles jäi tegelikult väga vähe.

Mis on kõige suurem rõõm kohvikutepäeval?

Kõige nunnumad kliendid olid kolm umbes kuueaastast tüdrukukest, kes olid kaks päeva järjest meie juures lustinud ja kaneelisiadest toitunud.

Nemad küsisid teise päeva õhul, kas nad võivad homme jälle tulla. Või pered, kes tulid korra, aga jäid mitmeks tunniks. Või kaks inimest, kes teineteisest sõltumatu tulid pärast tänama, et miski minu ja abikaasa tantsuesinemises liigutas neid pisarateni.

Oli ka palju neid, kes tulid ainult mu abikaasa Tauri Vahesaare närvakõditavat õhuakrobaatilist etteastet vaatama.

Järgmisel korral on meil samuti kavas mõlemal õhtul kell 20 õhuakrobaatikasõu. Ning terviseloengute telgis pakume tervise miniloenguid ja lilleseade töötuba.

Kas olete mõelnud, et võiksite kohvikut pidada ka muul ajal, mitte ainult ühel päeval?

Muidugi tahaks kogu aeg, aga siis ei oleks mahti muuks. Jätkame kõigile meeltele üritustega – nii ühekordsete kui ka mitmepäevastega. Septembris teeme näiteks Liibanoni toidu valmistamise töötoa ja oktoobris kutsume Korfu saarele.

Küsitlenud Merike Pinn

Tasuja legendid ärkavad Harkus ellu

Eesti raamatu aasta tähistamiseks toimub Harku aleviku päeval, 29. augustil kirjanduslik jalutuskäik Tasuja jälgedes.

Tasuja legendid Harkus saavad alguse teadmistest, et Eduard Bornhöhe (1862–1923) enne jutustuse “Tasuja” kirjutamist Harku mõisa maadel sageli ringi liikunud ja kuulnud varasemaid rahvapärismi talurahva ülestõusust. Tallinna koolipoisid Bornhöhe ja tädipoeg Eduard Vilde hulkusid palju Tallinna lähikonnas. Elle-Mari Talivee (Vikerkaar 7–8, 2024) arvab, et Bornhöhe võis ringi liikuda ka jalgrattaga. Oma retki Tallinna ümber võinuks ta teha toona ämblikuks kutsutud kõrgrattal, ühe väga suure ja teise päris väikese rattaga. 1892. aastal ostis ta endale Saksamaal kõige moodsama jalgrattamudeli, mis viitab tema varasemale sõidukogemusele. Tädipoeg Vilde õemes oli Harkus mõisavalitseja. Bornhöhe kirjutas oma teose “Tasuja” 17-aastaselt ja see ilmus 1880. Rahvuslikul ärkamisajal ilmunud teos suurendas eestlaste eneseteadvust ja äratas rahvuslikke tundeid. Tasuja tähtsus rahvale väljendub mälupaikade otsimises ja legendide jutustamises läbi aegade. Harku mõisas 1960-ndate algusest asunud eksperimentaallabioloogia instituudi koduloo huvilised teadlased Paul Rahno ja Kalju Kask on legende kogunud ja üles kirjutanud.

Harku ordulinnuse säilmed 14. sajandist Harku alevikus Pika ja Klubi tänava ristmikul. Ordulinnus rajati arvatavasti kohe pärast Jüriöö ülestõusu. Paekivist varemed on paremini säilinud künka põhjaküljel ja muldkeha sees on nähtaval võlvitud keldriruumid. Veel 1970–80 hoiti linnuse säilinud keldris talvekartuleid. Võib oletada, et ehitus oli kastellitüüpi linnus kinnise siseõuega, mida ümbritsesid kaitseehitised. Linnusevaremed on vanaks mälukohaks Tasuja legendidele. Rahvapärismuse järgi olnud Harkus “Tasujas” kirjeldatud Lodijärve lossi asupaik. Bornhöhe kirjeldab lossikeldris vangistuses surnud isa Tambeti leidmist:

“Tagumise seina najal kükitas üksik inimkuju, kael seina külge kinnitatud raudvõrus. Tema riided rippusid kaltsudes paiguti paljastatud liikmete küljes. Pea oli tal sügavasti rinnale vajunud, mõlema käega oli ta kramplikult oma aluse porisse kinni hakanud.” (Tasuja. Tallinn, 2017).

Tasuja tamm mõisajärve ääres. “Otse teisel pool tiiki asub võimas tammekänd. Siin seisis veel lähemas

minevikus Tasuja tamm. Tema vägevad oksad sosistasid looduse ja rahva sitkusest. Ka tüves olev õõnsus ei teinud puule viga. Kohalikud elanikud räägivad, et sellesse õõnsusesse olivat korraga mahtunud kuus meest – see aitab mõista, et oma suuruselt ei leidunud talle vist kusagilt võistlejat. Kuid hoolimatute inimeste käed hävitasid selle ainulaadse, rahva muistenditega seotud mälestusmärgi.” (Kalju Kask. Harju Elu, 24.07.1958). Praegu sel kohal Metsa teel on aiaaamad, kändu pole näha. Nn Tasuja tammi on rahvas ikka leidnud Harkus, paraku 1940-ndatel võeti palju tammi maha, kui Harku mõis ja park läksid vangilaagri valdusse.

Tasuja tammed. “Samas lähedal asuvad veel neli võimsat tamme, mis kõrge liivaseljärdiku harjalt laiutavad oma oksa ümbruse kohal.” (Kalju Kask. Harju Elu, 24.07.1958). Praegu on olemas kolm iidset tamme endisel Harku pargi ja praegusel RMK alal.

Tambeti Metsa talu ase Tasuja tammega on poolteist kilomeetrit mõisast Harku aleviku Rohtla maaüksuse metsas. Tamme puukoorde oli lõigatud tekst 1343–1943, mis küll praeguseks kinni kasvanud, ja nimi Olev Jõgi. Võimalik, et tegemist oli tuntud ajakirjaniku, tõlkija ja kirjanduskriitikuga. Rohtla talu elanikel oli alati kombeks linnast saabunud külastajatega teha retk tamme juurde.

Kabelimägi. Harku mõisast läände jääv klindiserv Uue tänava ja Paldiski mnt vahel. Ludwig August Mellini kaardil 1796. aastal märgitakse seda kohta sõnaga “Vennekabel”, mis lubab järeldada, et siin kunagi, arvatavasti 18. sajandi algul on seisnud õigeusu kabel. “Kabelimäelt aga olevat Tasuja Jüriöö ülestõusu alustamiseks tõrvikuga märku andnud.” (Paul Rahno. Harku. Tallinn, 1976).

“Ratsanik pani kaabu jälle pähe, võttis siis kuue alt tõrvalondi välja, lõi tuld, pistis londi põlema ja hoidis ta kui küünla püsti. Leek lõkendas tuule käes kõrgele.” (Tasuja. Tallinn, 2017).

Jüriöö tammik. 1990-ndatel rajasid instituudi töötajad Harku alevikku Kabelimäega piirnevale alale Jüriöö tammiku. Mõtte algataja oli Lea Meremaa (1938–2004). Lea oli Eesti kodanike Harku valla abikomitee esimees, loodusuurijate seltsi ja Harku vallavolikogu liige. Autokoormatäis tammeistikuid toodi Väana puukoolist annetuseks. Jüriöö tammik on mälestusmärk meie 1990. aastate vabadusvõitlusest.

Tiiu Kask, Harku raamatukogu

Rekonstrueeritud Rannamõisa tenniseväljak on taas avatud!

Rannamõisa uuendatud tenniseväljak. Foto: Madis Idnurm

Tööde käigus sai vana, amortiseerunud asfaltkattega väljak endale nüüdisaegse 20 mm kunstmurukatte koos spetsiaalse stabiliseeriva liivakihi, valged tennisejooned ja uued mänguvõrgu postid koos võrguga. Samuti paigaldati väljaku ümber piirdeaed.

Uuenenud tenniseväljak vastab rahvusvahelisele standardile ITF Category 4 Medium-Fast, sobides nii keskmise kiiruse kui ka tempokama mängu sõpradele. Ootame tennise sõpru proovima uuenduskuuri läbinud väljakut. Rannamõisa tenniseväljakule pääseb Kõrgemäe teelt. Vaata asukohta kaardil: bit.ly/tenniseplats.

Tööd tegi valla tellimusel OÜ Strantum ning need läksid maksma ligi 40 000 eurot. / Madis Idnurm

NUKUETENDUS

Harry Gustavsoni Nukuteater

17. august kell 16.00

kestus 40 min

Pörsakesed

NIFF, NUFF ja NAFF

Murueide-taadi teatritares

Muraste, Muru tee 6 aias

ETENDUS ON SISERUUMIS

Pilet kohapealt: 7.00 eur

20. augusti jalgrattamatk keskendub Vääna turbarabale

20. augusti jalgrattamatk algab kell 11 Väänatammi tee 1. Matka pikkus on 25 km. Jalgsimatki algab kell 12.45 kogunemisega Vääna mõisakooli parklas.

Jalgrattamatkal on huvilistel võimalik tutvuda Vääna inimtekkelise metsajärve, Tugamanni veskitaguse ja muu põnevaga. Matka põhitähelepanu on aga pööratud Vääna turbarabale, kus sadakonnal hektaril veel viimaseid aastaid freesturvast toodetakse.

Osalejad sõidavad mööda korralikku väljaveoteed läbi turbatootmise ala ja võivad oma silmaga veenduda, mis seal praegu on ja saada teada, mida tähendab tootmise lõpetamine ja rekultiveerimise alustamine.

Kohapeal, soos, jagab selgitusi tootmisettevõtte Jiffy Production Estonia AS Vääna objekti juht Robert Läänesaar.

Jalgsimatki algab Vääna mõisakooli juurest

Jalgsimatka minejad kogunevad kell 12.45 Vääna mõisakooli parklas ja suunduvad sealt 1,5 km kaugusele Faasaniaia kinnistule.

Kell 14 kohtuvad jalgrattamatkal osalejad ja jalgsimatkaajad Faasaniaia kinnistul, kus taasiseseisvumispäeva pidukõne peab meie valla elanik, kirjanik, arvamusliider ja päevalehtede kolumnist Ülo Mattheus. Pidupäeva metsapiknikul pakutakse pidupäevakringlit ja muud suupoolist.

Pika ja huvitava ajalooga jahimaja tutvustab selle perenaine Moonika Sinivee. Just selles Tallinna jahiseltsi Vääna jahimajas tegutsesid 1920. aastatel koos Vabadussõja võitjad kindralid Johan Laidoner, Jaan Soots ja Andres Larka.

Matka peakorraldaja on ajaloolane ja kohaliku pärandkultuuri uurija Heinart Puhkim.

Taasiseseisvumispäeva matkadele saab registreeruda kuni 15. augustini veebis bit.ly/augustimatk.

Sügis Cup 2025 Kalevi staadionil

Sportiklubi Liider korraldab 20. septembril algusega kell 11 Kalevi staadionil (Staadioni 3, Tallinn) 7–12-aastaste kooliõpilaste kergejõustikupäeva Sügis Cup 2025.

Võistlus on mõeldud lastele sünniaastaga 2013–2018 ja peetakse nii tüdrukutele kui ka poistele kolmes vanuseklassis: 2018.–2017., 2016.–2015. ja 2014.–2013. aastal sündinud.

Kavas on 60 m jooks, kaugushüpe ja pallivise. Võistlus on individuaalne, parematele autasuks diplomid ja medalid. Registreeruda saab võistluspäeval kell 10–10.45 kohapeal, sealsamas toimub ka võistlejakaartide täitmine.

Võistlus on tasuta, ootame rohket osavõttu!

Ants Soosaar, sportiklubi Liider

Eesti iseseisvuse taastamise päeva jalgrattamatk 20. augustil viib Vääna turbarappa, mis hakkab lähiaastatel ammendumas ja freesturbatootmine lõpetatakse. Matkajatel on hea võimalus oma silmaga kaeda seda unikaalset, tootmise sulgemise eelset sood.

Vääna soos hakati freesturvast tootma 44 aastat tagasi ehk 1981. aastal. Tutermaal asuv Tallinna EPT oli varem juba kraavid kaevanud, soo kuivendanud, kändud välja juuri- nud ja ala ette valmistanud. Purustatud ehk freesturvast kasutati põhiliselt loomafarmides allapanuks.

Millalgi varem oli siitkandi soodest käsitsi ehk labidatega turvast lõigatud, turbapätsid aunadesse kuivama pandud ja ikka loomalautesse veetud. Aga see oli raske käsitsitöö ja tegijaid enam ei olnud. Küttebriketi tootmine Tootsi kandis käis juba hoopis teise tehnoloogia järgi.

Turbaraba oli meie kandis oluline, aga tuleohdlik objekt. Toonane sovhoosi peame- lioraator ja hilisem Harku vallavanem Sulev Roos teadis rääkida, et ühel pikal, kuumal ja kuival nädalavahetusel, kui rabas tööd ei tehtud, käskis direktor Vello Lind temal kolm päeva soos kohapeal valves olla. Aga tuleoht ei kao rabas kuival ajal ei praegu ega ka tulevikus, nii et seal tuleb ettevaatlik olla.

Vääna turbaraba on suhteliselt väike, kogupindala natuke üle saja hektari ja otsest turba tootmise ala on ligikaudu 70 hektarit. Paepealses lohus asuva hea kvaliteediga soo

turbakihi paksus oli kohati kuni kaheksa meetrit. Pealmine ehk tegijate keeles hele turbakiht on kõige kvaliteetsem ja aiandites hinnatuim – hoiab hästi niiskust ja toitaineid ning taimede juured kasvavad tugevaks. Praeguseks ehk turbatootmise lõpetamisel on jäänud alumine, tume kiht, mis on keh- vema kvaliteediga.

VÄÄNA TURVAS LÄHEB MAAILMATURULE

Kuni 2029. aastani kuulub riigiga sõlmitud lepingu alusel Vääna turbatootmine Hol- landi-Norra tootmiskontserni kuuluvale ettevõttele Jiffy Products Estonia AS. Frees- turvas realiseeritakse üle maailma aiandi- tele ja kasvuhoonetele. Osa sellest veetakse puistmaterjalina Paldiski sadamasse ja sealt laevaga edasi. Aga transporditakse eriveoki- tel ka kontserni Audru tehasesse, kus lisa- takse väetised, pakendatakse ja saadetakse Pärnu sadama kaudu tellijatele. Objekti juht ehk töödejuhataja, Keila kandi mees Robert Läänesaar on siin teinud oma elutöö.

Jiffyle kuuluvad siinkandis veel Keila tagune Ohtu ja Kiili-Sausti mitu turbaraba.

Kokku toodab Jiffy Eestis aastas kuni 450 000 kuupmeetrit freesturvast, sellest parematel aastatel Väänas 70 000 ja tänavu umbes 15 000 kuupmeetrit ehk poolteist lae- vatäit puistmaterjali Paldiski sadamast.

MIS SAAB VÄÄNA TURBARABAST EDASI?

Vääna turbaraba on ammendumas. Vaid õhuke turbakiht jäetakse alles edendamaks hilisemaid looduse isetekkelisi kasvuprot- sesse. Lähiaastatel jätkub väiksemahuline

tootmine, aga juba on alustatud turbaraba sulgemisega. Silutakse ja tasandatakse kui- venduse magistraalkraavide kaldaid, et muuta need varisemiskindlaks.

Tellitud on soo sulgemise projekt. Sul- gemise projekti koostamisel tuleb arvestada võimalikult palju kohalike inimeste huvi- dega. Töö tellijal on kohustus soo sulgemise projekt kooskõlastada keskkonnaameti, aga ka kohaliku omavalitsuse ehk Harku valla- valitsusega. Nüüd tekib kohalikel inimestel võimalus oma sõna sekka ütelda. Arvan, et eelkõige Vääna, Vahi, Humala küla huvi on suur: mis saab sellest suurest alast pärast turbatootmise lõpetamist? Kõik kaldub sin- napoole, et soost vee väljavoolu magistraal- kraavid suletakse ja Pihuoja kaudu Vääna jõkke voolab vett vähem. Tekib madalavee- line soojärv, kus aegamööda hakkab kas- vama taimeistik ja nii aastasadu.

Rääkisin sel teemal legendaarse Vihter- palu omaaegse metsaülema Mart Erikuga. Tema püüdis aastakümneid tagasi ühe soo rekultiveerimise käigus sinna metsa istu- tada, aga eriti ei õnnestunud. Ka on ammen- dunud turbatootmise ala uputamine ehk madala soojärve tekitamine ökoloogiliselt põhjendatum – CO₂ eraldub vähem.

Üks põhiküsimus on, kas ja kuidas säi- lib Vääna soola poolitav ja omal ajal hästi väljaehitatud teetamm ja tee. Praeguse sei- suga peaks see alles jääma ja nii oleks soos imepärane mitme kilomeetri pikkune tee, mille kasutuselevõtmise üle võib ehk varsti diskussioone alustada.

Heinart Puhkim, pärandkultuuri ja loodusretkede korraldaja

BIOROCK
KANALISATSIOON.EE

PARIM ELEKTRIVABA BIOPUHASTI!

INFO@KANALISATSIOON.EE +372 5049754

- TURUL ÜLE 15 AASTA
- VÄGA TÖÖKINDEL BIOPUHASTI
- ELEKTRIVABA PUHASTUSPROTSESS
- VÕIMALUS PAIGALDADA OLEMASOLEVA SEPTIKUVÕI MAHUTI JÄRELE
- TÄIESTIVAIKNE
- KANNATAB EBAÜHTLAST KASUTUST(SUVILAD)
- KÕRGE PUHASTUSTULEMUS JA KESKKONNASÕBRALIK
- PAIGALDADES BIOROCK BIOPUHASTI MUUDATE OMA ELU LIHTSAMAKS

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Husqvarna Cub Cadet STIHL ECHO JOHN DEERE TIGRA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

TABASALU
MTH PESULAD
 AUTO PESULA & DETAILING

KOHALIKULE ELANIKULE
HINNASOODUSTUS

-15%

KÄSI PESULA
ja Detailing

- VÄLIPESU
- POLEERIMINE JA LÄIGESTAMINE
- SISEPUHASTUS
- KAITSEVAHA JA KERAAMIKA

BRONEERI AEG

5880 2235 **www.tabasalupesula.ee**

Asume: NOORUSE 22, Tabasalu

ALASNIIDU PEREOLÜMPIA 2025

30. august Alasniidu mänguväljakul

KAVA:

10.00: võrkpalliturniiri algus

11.00: pereolümpia avamine

11.20: laste jooksuvõistlused, erinevad spordivõistlused

Päeva jooksul: erinevad tegevused lastele

Alasniidu Seltsi kohvik – auväärne žürii valib parima soolase ja magusa küpsetaja. Ootame küpsetisi, suupisteid ürituse alguseks

Omatoodangu, käsitöö ja kirbuka turg (kauplemiseks kirjuta: kaire@alasniiduselts.ee)

Päeva juhib legendaarne endine Eesti koondise kapten RIMO HUNT

Kohtume 30. augustil Alasniidul!

Võta pere ja sõbrad kaasa!

REKLAAMI SIIN!

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- ✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- ✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

Küsi hinnapakumist!

5550 9476
info@katusehooldus.ee
katusehooldus.ee

Katusehooldus.ee
 KATUSED KORDA

MEISTERVIIMISTLUS

KORTERI ja VANNITOJA remont
 100% tervikliku lahendusena

meisterviimistlus.ee
 tel 5620 8888
 info@meisterviimistlus.ee

TABASALU
 JALGPALLIKLUBI

Mudilaste jalgpalli päevalaager
SUVEL MÖLLAME
 30.-31. august
 Tabasalu Miniarenal

- 4-7 aastastele lastele
- lõbusad eakohased treeningud
- soe lõunasöök ja vahepalad
- laagri särk, diplom ja kingitus

70€

info ja registreerimine: +372 5064479
https://tabasalujk.ee/pood/

üks sats, üks süda